

i Ze sborových akcí

Do velikonoce namísto chrámových sbírek probíhá Postní sbírka Diakonie. Sbírá se na podporu lidí, kteří utekli před válkou v Sýrii a připravují se na návrat domů. Podpoříme společně komunitní školku v Libanonu, do které chodí děti syrských uprchlíků i z chudých libanonských rodin. Informace o platbách zde:

<http://vinohrady.evangelnet.cz/index.php?kap=kontakt1>

Případné změny v programu po uzávěrce Hroznu lze najít na sborových webových stránkách <http://vinohrady.evangelnet.cz>, které jsou pravidelně aktualizovány.

Záznamy bohoslužeb lze najít na <https://rec.fsvin.cz/>.

Některé roušky putovaly do Všeobecné fakultní nemocnice

Hrozen vinohradského evangelického sboru vychází přibližně jednou za měsíc. Redakční uzávěrka je vždy 20. každého měsíce. Redakce: *Jana Šarounová*. Tiskovou verzi programem $\LaTeX 2_{\epsilon}$ připravuje *Jan Mach*, internetovou *Jan Šaroun*. Adresa na internetu: <http://vinohrady.evangelnet.cz/hrozen>. Příspěvky, reakce či dotazy pošlete na adresu sboru (Korunní 60, 120 00 Praha 2 – Vinohrady, tel. 224 253 550, e-mail: fsvinohrady@volny.cz) nebo přímo redaktorům. Určeno jen pro vnitřní potřeby vinohradského sboru. **Neprodejné.**

Bohoslužby přes internet

Obsah

Slovo pro Květnou neděli	2
Vzpomínka na kolínského faráře Miroslava Frydrycha	4
Střídmost?	5
Do doby koronaviru	7
Tělo a duše ve zdraví a nemoci	13

Slovo pro Květnou neděli

Zdeněk Šorm

Textem z Písma pro tento den je podle tradice příběh o Ježíšově vjezdu do Jeruzaléma. Přečteme si ho z evangelia podle Matouše:

Když se přiblížili k Jeruzalému a přišli do Betfage na Olivové hoře, poslal Ježíš dva učedníky a řekl jim: "Jděte do vesnice, která je před vámi, a hned naleznete přivázanou oslici a s ní oslátko. Odvažte je a přiveďte ke mně.

A kdyby vám někdo něco říkal, odpovězte: „Pán je potřeba.“ A ten člověk je hned pošle."

To se stalo, aby se splnilo, co je řečeno ústy proroka: „Povězte dceři siónské: Hle, král tvůj přichází k tobě, tichý a sedící na oslci, na oslátku té, která je podrobena jhu."

Učedníci šli a učinili, co jim Ježíš přikázal. Přivedli oslici i oslátko, položili na ně pláště a on se na ně posadil. A mohutný zástup prostíral na cestu své pláště, jiní odsekávali ratolesti stromů a stlali je na cestu. Zástupy, které šly před ním i za ním, volaly: „Hosanna Synu Davidovu! Požehnaný, který přichází ve jménu Hospodinově! Hosanna na výsostech!"

Když vjel Ježíš do Jeruzaléma, po celém městě nastal rozruch; ptali se: „Kdo to je?" Zástupy odpovídaly: „To je ten prorok Ježíš z Nazareta v Galileji.“ Ježíš vešel do chrámu a vyhnal prodavače a kupující v nádvoří, zpřevracel stoly směnárníků i stánky prodavačů holubů; řekl jim: „Je psáno: „Můj dům bude zván domem modlitby,“ ale vy z něho děláte doupe lupičů."

I přistoupili k němu v chrámě slepi a

chromí, a on je uzdravil. Když velekněží a zákoníci viděli jeho udivující činy i děti volající v chrámě „Hosanna Synu Davidovu“, rozhněvali se a řekli mu: „Slyšíš, co to říkají?" Ježíš jim odpověděl: „Ovšem! Nikdy jste nečetli: „Z úst nemluvnátek a kojenců připravil sis chválu?"

Milí přátelé, bratři a sestry,

prožíváme teď kvůli mimořádným opatřením neděle bez kostela, bez bohoslužeb. Někdo je z toho nesvůj, někdo to vidí jako velkou újmu, někdo – jako my – se to snaží suplovat alespoň na sociálních sítích. Ale co když je to naopak dobrá šance a důležitý vzkaz, který není dobré zamluvit? Biblický příběh, který dal dnešní neděli název i obsah, se děje mimo kostel. Jedná se o pouliční happening.

Můžeme v něm vidět jen idylický obrazek – něžnost oslátko, svěžest jarních ratolestí a rozjásané Hosanna. Bez znalosti bible nám může úplně uniknout, že to „Hosanna“ patří právě tomu, kdo se rozjásané idyly vzdal a na cestě do Jeruzaléma kráčí vstříc utrpení, odsudku a zavržení.

Ale i při hlubším pohledu můžeme být vedle. Kontrast mezi Ježíšem na oslátku a tehdejšími i soudobými potentáty je sice očividný a už od nepaměti v něm čtenáři evangelia viděli důraz na pokoru a tichost, které se neprosazují násilím. Ty má Ježíšův happening nepochybně vyzdvihnout.

Jenomže kdo nezná biblické souvislosti, ten si je snadno poplete s ochocnou nevyrazností a pohodlnou pasivi-

- Sborový pobyt na horách se v příštím roce 13.–20.2.2021 uskuteční ve středisku naší církve v Herlíkovicích.
- Osvětlení varhan je realizováno. Byla demontována nástěnná lampa a odvezena k úpravě.
- Staršovstvo souhlasí s evidenčním dotazníkem, jak jej vypracovali J. Raisová a Z. Šorm.
- J. Šarounová informovala staršovstvo o přípravě programu na Noc kostelů.
- M. Cháb projednal se seniorem poskytnutí údajů ze stávajících nájemních smluv seniorátnímu výboru.
- Staršovstvo souhlasí, aby byly zápisy ze schůzí poskytnuty patronovi sboru za seniorátní výbor D. Hellerovi.
- Vzhledem k nouzovému stavu budou členové sboru informováni o možnosti přispět na postní sbírku Diakonie na sborový účet.
- Staršovstvo kladně hodnotilo besedu s R. Šormovou o „Cestě domů“.
- Staršovstvo souhlasilo, aby sbor uzavřel smlouvu o dílo na zajištění správy nájemních bytů s L. Cvrčkovou.
- Vzhledem k chystané opravě balkonů, balkonových dveří a dveří

v obchůdku Jednoho světa hospodářská komise navrhla navýšení rozpočtu o 100.000,-Kč a doporučila jej ke schválení.

- V místnosti pro děti (kobce) v kostele je k dispozici rádio naladěné na přenos bohoslužeb.
- Staršovstvo souhlasí, aby byl J. Krupičkové zřízen přístup do datové schránky sboru. . .
- Staršovstvo rozhodlo o odměnách pro zaměstnance sboru vzhledem k přechodnému období a předávání agendy.
- Staršovstvo odložilo přípravu výročního sborového shromáždění.
- Staršovstvo odložilo také přípravu svátečních shromáždění o velikonočních i přípravu velikonočního sborového dopisu, protože zatím není jasné, co mimořádný stav umožní.
- Staršovstvo rozhodlo, že při pohřbech nečlenů sboru budou otevíráni kostela, organizace a úklid zajišťovány brigádnicky jako při krátkodobých pronájmech.
- Staršovstvo souhlasilo s nákupem náhradního čerpadla pro řešení případné havarijní situace ve sklepních prostorách.
- Ostatní body programu staršovstvo zatím odložilo na příští schůzi.

Zdeněk Šorm

Šijeme roušky - společně, ale každý zvlášť

Zprávy ze staršovstva 12. 3. 2020

- Staršovstvo jednalo o sborovém provozu vzhledem k vyhlášení nouzového stavu a doporučením synodní rady. Rozhodlo o dočasném zrušení všech pravidelných sborových shromáždění až do další schůze staršovstva. Zároveň domluvilo zvukový přenos bohoslužeb bez písní, které bude připravovat bratr farář se službami presbyterů. Budou spolu s psanou formou k dispozici vždy v neděli po desáté hodině.
- Staršovstvo pokračovalo v rozhovoru o vysluhování Večeře Páně

dětem. Výsledkem rozhovoru je toto usnesení: **Staršovstvo souhlasí, aby k vysluhování Večeře Páně pod obojí byli zvány stejně jako dospělí i děti. Je na domluvě dítěte i dospělých, kteří je provázejí, zda budou děti přijímat, nebo dostanou v kruhu požehnání. Pokud se domluví na přijímání, sdílejí s dětmi chléb i kalich. Případně dají rodiče vědět, zda jim má vysluhující vysloužit sám.**

tou, která nic nevyžaduje, vždycky se drží skromně v pozadí a každému ustoupí. Ze starozákonních proroctví je však jasné, že se Ježíš svým vjezdem nehlásí jen k tichosti a pokoře, ale zároveň i o tu nejvyšší možnou autoritu a pravomoc Bohem zaslíbeného krále. S touhle autoritou a nárokem také jedná. Pokora neznamená být zticha a stáhnout se. Pokora znamená zasazovat se o pravdu a o Boží věc, i když nejsme na koni, i když se o nic jiného než o důvěru nemůžeme opřít.

S tímhle nárokem Ježíš přichází. A způsobí v celém Jeruzalémě i v chrámě hotové zemětřesení. Ať už to bylo symbolicky jen pár stánků, musel to být pořádný šok a poprask. My se možná zase chystáme s pochopením přitakat: „Jasně, komerce do kostela nepatří!“ Na kšeftování jsme hákliví.

Jenže jsme nejspíš opět vedle. Zase si to gesto vykládáme po svém, Ježíš ho ale komentuje slovy proroka. A ten v souvislosti s doupětem lupičů o žádných nekalých kšeftech nepíše. Tím doupětem se podle něj chrám stává tehdy, když lidé vidí podstatu víry jen v řádně konaných bohoslužbách, od kterých zůstává ostatní život oddělen. Jako by záleželo jen na správném zvířeti k oběti, na správné minci do pokladničky nebo dokonale provedeném obřadu. Proto tam ty stánky také byly. Poskytovaly náboženský servis. A Ježíš ho nebourá kvůli komerci, ale proto, že živil tuhle iluzi.

Dneska by nám v kostele nejspíš nevyrazil z ruky košíček se sbírkou. Možná

by spíš smetl z poliček zpěvníky s těmi správnými písničkami, bibli ze stolu Páně a mně by oknem vyhodil nachystané kázání, aby v té prázdnotě, bez všeho zaručeného, nezbylo než přemýšlet nad sebou. Abychom bez těch osvědčených slov přinesli v modlitbě – třeba všelijak koktavě a se zajíkaním – před Boha sami sebe. Tomu ta prázdnota dělá prostor. To je možná ta šance uzavřených kostelů a nedělí bez bohoslužeb. Šance k bohoslužbám, které jen nepřilepíme k životu, které se s ním prolou, včetně veškeré jeho nedokonalosti.

Ta není na škodu. Ta nám naopak může potvrdit slávu boží. Stejně jako ta ústa nemluvíátek. Amen.

Pomodlíme se:

Pane Ježíši Kriste, Ty jsi nepřinášel oběti, ale sám ses jí stal. Dej, ať také pro nás není náboženství něčím vedle života, ať ho nepěstujeme jako nějakou zvláštní oblast, ať je náš život skutečně bohoslužbou – aby se v nás a skrze nás setkávali všichni potřební s tebou, s tvou milostí, pomocí a věrností. K tomu nám dej dostatek moudrosti, síly a důvěry.

Amen.

A jako slovo do dalších dní přijměte jednu z výzev apoštola Pavla: Vybízím vás, bratří, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou oběť; to ať je vaše pravá bohoslužba.

Modlitba Matěje Chába při nahrávaných „koronavirových“ bohoslužbách 22.3.2020

Sjednoceni v Duchu Svatém, prosme našeho nebeského Otce:

Pamatuj Bože na ty, kdo se bojí, na ty, kdo si myslí, že jsou bezmocní. Posiluj nás všechny, kdo cítíme nejistotu.

Pamatuj Bože na nemocné, ujmí se jich, posilni je a dej jim radost, kterou jim nemůže nikdo vzít. Pamatuj Bože na ty, kdo se o nemocné starají, pamatuj na lékaře, na zdravotní sestry, na pečovatele. Když jsou naplnění vlastními pochybnostmi a obavami, když jsou unavení, žehnej jim, aby v sobě našli klid, lásku a sílu, na kterou čekají ti, o které se starají.

Pamatuj Bože na ty, kdo se starají o pořádek, pamatuj na hasiče, na policisty na vojáky, posiluj je, aby i oni přes pochybnosti a přepracování znovu nacházeli smysl svého poslání a aby se mohli postarat o každého, kdo se na ně s důvěrou obrátí.

Pamatuj Bože na ty, kdo spravují ves-

nice, města a státy, posiluj je, aby přes nejistotu a slabost, kterou mohou v této době pociťovat, jednali moudře, laskavě a důstojně.

Pamatuj Bože na ty, kdo konají dobré skutky, posiluj je, aby uměli pomáhat těm, kteří to potřebují, ať už jsou sympatičtí nebo ne, a nemysleli přitom na odměnu nebo vděk.

Pamatuj Bože na naše blízké, ty nás znáš jménem a víš o každém, za co prosí a co ho trápí. Pamatuj Bože, na svou církev, dávej jí svůj pokoj a posiluj ji, aby slovem Tvého evangelia uměla zahánět strach a ujišťovala o tom, že Ty jsi naše síla a ochrana a že se s Tebou nemusíme bát. Bože, ty jsi počátek i dárce všeho. Je nám dobře, když cítíme tvé milosrdenství, tvou lásku a moudrost, a když Ti v důvěře ve tvoji lásku smíme svěřovat naše prosby a přímlyvy.

Amen.

Vzpomínka na kolínského faráře Miroslava Frydrycha

Bože, Duchem svým svatým z milosti, skloň srdce naše k milosrdenství, bychom je opravdu čínil, tobě zde v bližních svých věrně sloužili.

Tento verš z písně 478 si vybral pro své smuteční oznámení Miroslav Frydrych, farář naposledy v Kolíně, předtím v Bohuslavicích nad Metují a Odrách. Zemřel v Kolíně ve věku nedožitých 92 let 2.3.2020. Ve vinohradském sboru ho nejspíš nikdo moc neznal, přesto snad ne-

vadí, když budu sdílet několik vzpomínek na něho. Zmíněný verš je k nim dobrým zarámováním.

Miroslav Frydrych byl farářem kolínského sboru v době, kdy se tam naše rodina přistěhovala. Bylo mi deset let, a tak jsem v kolínském sboru prožila část dětství, pak dospívání, konfirmaci i první čas ve skupině evangelické mládeže. A právě do této doby spadají moje nejsilnější vzpomínky. Miroslav Frydrych

Tělo a duše ve zdraví a nemoci

Ze sborové knihovničky

Knížka malého formátu od Zdeňka Susy, lékaře, učitele i výpomocného kazatele ČCE odráží zkušenosti lékaře. Ve výstižné předmluvě k ní píše Prof. MUDr. Jaroslav Blahoš, DrSc:

„Autor dovede obdivuhodně vyjádřit to, co lékař cítí při styku s nemocným a umí pojmenovat vztah k pacientovi, nikoli jen podle výsledků z laboratoře a sofistikováním vyšetření, nýbrž pochopením jeho myšlenek, víry, jeho nehlouběji

uložených starostí i nadějí. Lidské tělo i duše mají mnoho vzájemných vztahů, které autor shrnuje do přílehlavého pojmu *medicína souvislosti*.“

V úvodu své knížky píše Zdeněk Susa: „Při psaní jsem vzpomínal na své hodiny v Jaboku, oprášil jsem své starší – lékařské i církevní – články, přednášky a rozhovory, doplnil jsem je a aktualizoval.“ Mohli bychom tedy říci, že se jedná o sbírku (55) rozmanitých fejetonů, které se dotýkají jak jednotlivých medicínských oborů, tak i lékařské etiky, duševního a duchovního rozměru uzdravování.

Malá ukázka je z pořadí šestého „fejetonu“ TROJÍ SPOJENÍ a myslím si, že se hodí jako dobrá rada pro dnešní „dobu rouškovou“:

„Vždycky se vědělo, že lidé, kteří jsou na tom dobře duševně, se lépe brání nemocem. Dnes se objevují první práce, které to experimentálně prokazují – také imunita je pod vlivem centrálního nervového systému. Dříve se říkalo, že „veselá mysl, půl zdraví“, Dnes by se řeklo spíše, že kdo je „v pohodě“, má lepší imunitu. Samozřejmě, že účinek duševní pohody není stoprocentní – není to celé zdraví, ale ta příslovečná půlka stojí za to: Kdo je „v pohodě“, bude se lépe cítit tělesně, bude se lépe bránit nemocem, a pokud přece onemocní, bude se lépe léčit.“

Barbora Uličná

cem stroje světa. Aby však bylo méně nebezpečí z jakýchkoli nehod, moudře učiní stařec, bude-li pilně na strážní všude, odkud přichází nějaká nebezpečí pro život, zdraví, mravy a dobrou mysl, jako je přílišný společenský styk, přílišné ohledy k věcem tohoto světa, přílišné cenění bohatství, poct a životního pohodlí. Spíše se po této stránce omezí a bude milovat samotu, pokoj a skromnost.

O karanténě coby šanci na cestu k početí

Na pohlavních orgánech není samo o sobě nic hanebného, neboť jsou dílem nejsvětějšího Boha, určeným k tak nutnému úkolu (udržování světa) a zformovaným podivuhodnou dovedností Boží moudrosti; jen nečistým jsou ovšem tyto věci nečisté, jak známo z historie pádu. Mužské pohlaví se projevuje pohybem ven, směřujícím k svému vlastnímu množení, ženské pohybem ve svém nitru, k upevnění plozeného jsoucná uvnitř. Aby ovšem duch chvátal k početí při plodivém setkání tvorů, je mu dáno příjemné dráždění. Přibíhaje, aby se potěšil, vylévá se na milý objekt. Když se s ním setkal, znovu se těší vzájemným objetím, a když se zde uchytí, začíná si formovat příbytek, potom ostatní údy.

O zákonech hospod(ářských). Neplatí snad pro spolkovou činnost

Když nemáš peníze, nezatouží nikdo

tě vidět.

O kůlu v plotě

Lidé bývají svých přátel zbavování rozličnými příhodami. Nejobvyklejší jest, že přirozená smrt užívá svého přirozeného práva, které má vůči lidem, na koho přijde, toho odvede, a nehledí na to, zda je někomu přítelem a zda na něm někomu záleží. Jindy prudká epidemie nebo nenadále neštěstí zbavuje člověka přátel. Neboť jako se ryba neumí vyhnouti síti a pták osidlu, tak žádný člověk neví, kde na něj, nebo na jeho přítele čeká neštěstí. Nikdo není bezpečen ani statkem, krásou, zdravím, ani věrným přítelem. Dnes máš hojnost přátel a zítra třeba nebudeš mít žádného. Dnes jsi obklopen společností, zítra budeš opuštěný jako kůl.

O světové rodině

Všichni na jednom divadle velikého světa stojíme, a cokoliv se tu koná, všech se týče, celé lidské pokolení jest z jedné krve, jedna rodina, jeden dům.

O požadavcích na krizový štáb

Na napraviteli se požaduje trojí věc: znát, moci, chtít. Odstraň jen jednu z nich, a náprava nepostoupí. Nápravný úkon sám záleží za prvé v plném, za druhé spořádaném a za třetí mocném, ale nikoli násilném uplatnění činných složek vůči trpným.

nebyl myslím oslnivým kazatelem, ale to člověk ve třinácti letech jednak úplně nerozpozná a jednak neocení. Uměl ale věnovat lidem ve sboru, mladým i starším, svůj čas. A právě to po letech vnímám jako něco nevšedního, něco, co bylo v době dospívání možná klíčové pro to, že se mnozí z nás, tehdejších mládežníků, aktivně zapojili do církve. Miroslava Frydrycha jsme směli oslovovat „strýčku“ a skutečně byl pro nás často spíše legračním strýčkem než důstojným panem farářem. Měl opravdu osobitý humor. Vyrážel s kluky na fotbal, kde v hledišti hlasitě fandil slovy „cigicaga hej, hej hej“, aniž by bral příliš na vědomí, že fandí nikoliv domácím, ale hostům, což bylo zdrojem nevole ostatních diváků. Jezdil s námi „nedospělci“ do Herlíkovic na brigády a v zimě na lyže, vzal nás na několik dní na uprázdněnou faru v Bohuslavicích, kde tak během pobytu dal nenásilně dohromady čerstvě konfirmované dorostence s o tři roky starší mládeží. Nejenže připravoval duchovní program, ale s chutí hrál s námi i bláznivé noční hry v zahradě. Různých víkendových pobytů a výletů bylo daleko více a nikdy při nich nezkazil žádnou legraci.

Když předloni v Ratiboři na faře sla-

vil devadesáté narozeniny, oblékli ho do valašského kroje, hrálo se na harmoniku, zpívalo, on jenom zářil a pak pronesl, že jen málo lidí může říct, že slaví devadesátku v místnosti, kde se právě před těmi devadesáti lety narodili. On však ano – pootočil se a ukázal do rohu sborového sálu, kde tehdy stála postel. Zní to skoro cimrmanovsky, že. . .

Nevíme vlastně, zda jsme mu dokázali někdy poděkovat za to, co pro nás jako farář v těchto citlivých letech dělal právě tím, že nám věnoval tolik času a snažil se, abychom vrostli do naší církve. Vedle vši té legrace nás totiž laskavě vedl správným směrem, aniž my jsme vůbec tušili, že nás vede a usměřňuje. Strýčka tak trochu podezíráme, že byl pro nás svým způsobem převlečeným „Hospodinem“ . . .

Když jsme se s ním před několika lety jako skupina tehdejších mládežníků sešli a zavzpomínali na tuto dobu, měl v očích chvílemi slzy, i když ani tehdy neztratil svůj pověstný humor. Budeme na něj vzpomínat a přejeme podobného „strýčka faráře“ i dnešním mladým lidem.

Jana Šarounová a Lubomír Bureš – psáno pro Český bratr

Střídmost?

Reakce na článek v Českém bratru

Poslední číslo časopisu Český bratr mělo hlavní téma: Střídmost. Toto nenápadné slovo v sobě podle mého názoru skrývá snad největší problém naší dnešní situace.

Ona totiž nestřídmost, či kategorický imperativ nestřídmosti konzumní společ-

nosti je zabudován přímo v ekonomickém systému. Výroba musí růst – tedy spotřeba musí růst, jinak systém zkolabuje. Prorok Karel Čapek to popsal v románu Válka s mloky. Lidé musí ničt zemi, aby fungoval celý systém. Tuto řízenou sebevraždu nelze zastavit úsilím

politiků. Lidé chtějí mít stále víc, politici musí být zvoleni, a proto na to nemohou upozornit. Je to ničení planety – ekologické katastrofy, ničení přírodních zdrojů, které nejsou bezedné, přelidňenost zejména v chudých zemích. *To vše nejde zastavit z politických důvodů.*

Problém je jistě umocněn ještě podstatným znakem naší civilizace: *není totiž řízena lidmi, ale neviditelnou rukou trhu.* Tento smrtelně nebezpečný vládce lidí umísťuje výrobu třeba do Číny, protože tam je pracovní síla nejlevnější, i když tím zničí domácí průmysl. Snaží se ničít umění, protože tržně se vyplatí provozovat jen nejslavnější díla těch nejslavnějších autorů, hrozí zdravotnictví, protože lékaři, pokud by se chovali tržně, by měli léčit jen nejbohatší pacienty. A tak bychom mohli pokračovat ještě dlouho. Trhem vedený vývoj pozvolna přesouvá bohatství k těm nejbohatším, zatím co chudí víc a více chudnou.

Od dob Karla Marxe se snaží společnost tomuto trendu *čelit politicky.* Myslím tím ideu socialismu, přesněji právo vlády zasahovat do svobodného ekonomického systému a část zisku přerozdělovat, více či méně úspěšně. Žádná vláda však nemůže konat důsledně, protože přijímá ekonomický systém založený na nestřídmosti, plýtvání, konzumu. A tak se točíme stále v kruhu.

Církev, křesťané jsou jediní, kdo mohou začít bít na poplach a snažit se o to, aby se řekla pravda o řízené celospolečenské, celosvětové sebevraždě.

Ježíšovo učení – evangelium by totiž dokázalo ten bludný kruh přetnout a pomoci světu – společnosti – bližním, pokud

by se o to snažily ty dvě miliardy křesťanů, ke kterým náležíme. Jak to udělat? Nastíním zde témata k přemýšlení, reakcím čtenářů i diskusi:

1) Co je úkolem křesťanů, tedy i církvi v 21. století?

Myslím, že aplikovat evangelium do praktického, současného života.

2) Evangelium (tím myslím Ježíšovo učení = celou teologii, učení církve, aktivity křesťanů) celkem jasně vymezuje, nařizuje, jak bychom měli žít.

Proviníme-li se, následuje trest. Nestřídmost v jídle – všechny druhy zdravotních problémů. Nestřídmost ve spotřebě – ničení planety. Nestřídmost v politice – tím rozumím třeba snahu velmocí získat víc a víc – zákonitý pád. Historie se hemží příklady, jak a proč říše zanikaly.

3) Co my, členové sboru na Vinohradech, můžeme dělat?

Uvědomit si tuto skutečnost mezi sebou – i k tomu slouží biblické hodiny – a aplikovat tyto poznatky na náš soukromý život.

Snažit se dle možností podporovat trendy v bodu 4:

4) Církev a křesťané zaspali dobu.

Vůbec nedokážeme aplikovat evangelium a vyjádřit ho soudobým jazykem, srozumitelným sdělením pro lidi mimo církve. Přijali jsme mnohdy tisíce(!) let staré prostředky komunikace a nedokážeme je aplikovat na dnešek. Proto se zdá, že evangelium nemá co říci dnešku. Opak je pravdou.

Radoslav Kvapil

O udržení zdraví

Čeho jest třeba k zachování života a stálého zdraví? Bedlivosti, abychom zachovali to, co posiluje život a zdraví, a vystříhali se opaku. Prostředky udržující zdraví jsou: dobrá životospráva a úcta k Bohu a lidem.

O smrti otázku

Nebál ses narodit, proč by ses bál umřít?

O státní správě hmotných rezerv

Kdo člověkem býti chce, musí nejen to, co před nohama leží, vidět, ale i na to, co již přešlo a za hřbetem jest se ohlédati, aby z minulému přítomnému a budoucímu se učil.

O dopadech viru na ekonomiku

Je lépe něco ztratit, než dávat v sázku celek. Opatrný kupec by jistě po vypuknutí bouře raději vykoupil svou bezpečnost ztrátou části svého zboží, než aby ponechal v nebezpečí všechno i se svým životem. Tak je někdy ztráta ziskem.

O viróze před mikrofony

Žádný velký duch nebyl bez určitého druhu pošestlosti. Nikdo není každou chvíli moudrý. Rozumní nás poučují i tehdy, když se mýlí.

O chirurgii v boji proti infekci

Záchrana celku se musí vykoupit ztrátou části, nelze-li jinak. Je-li totiž někdy část tak pokažená, že nepřipouští léku, bude třeba ji odstranit, aby nešířila nákazu dále a neničila svůj celek.

O předčasném uspokojení

Jestliže se pevně neustálí, co je už jednou napraveno, porušení se snadno vrací.

O náležité odstupové vzdálenosti

Nechť je předmět od vnímajícího orgánu v náležité vzdálenosti, která je pro

různé smysly různá. Hmat totiž vyžaduje bezprostřední styk s věcí, menší vzdálenost si vyžadují chuť pro jazyk a vůně pro čich, větší vzdálenost si žádá sluch a posleze největší zrak. Je-li vzdálenost nadměrná a přesahuje-li oblast působnosti určitého smyslu, obraz mizí, je-li předmět příliš blízko centru činnosti, dochází k zahlcení. Čím je předmět vzdálenější, tím je vnímání menší, čím je bližší, tím je zmatenější. Ať je věc tak vhodně umístěna, aby její obraz byl takový, jaká ve skutečnosti je, nebo obdobný vzhledem k nám. Nevhodně umístěnou věc nepoznáš, stejně jako dobře známého člověka, je-li od tebe odvrácen svou tváří.

O prohlédání způsobu monitorů

Už je načase, aby se lidé učili chápat, jak mnoho je toho, čeho můžeme postrádat. Svět má být převeden od složitosti k jednoduchosti. Je třeba reformovat tři stavy, a to každý z nich tak, aby všechno na něm bylo obnoveno úplně: mímím všechny školy, chrámy a soudní dvory.

O restartu i omezení starců

Zemřít není žádné umění, smrt přijde sama, ale dobře zemřít je umění nad umění. Starci nechť se neodevzdávají nečinnosti, nýbrž ať čile vynakládají na početné práce všechn čas, kolik ho před sebou vidí. Neboť jako závodník musí být tím čilejší a obezřetnější, čím více se blíží k cíli (aby z nedbalosti nebo uklouznutím nepřišel o vítězství), a jako staviteli věže nestačí položit základy nebo vystavět zdi, nýbrž musí sklenout střechu i nahore, nechce-li být posmíván, tak i stařec ať nevyhledává útěchu v zahálce, nýbrž v naději na blížící se zakončení prací, aby jeho život byl podoben nebeským sféram. Které se nezastaví, leč až s kon-

nepokoušeti se nad své síly. Svůj zbylý čas vynakládati jediné na to, čím by mohli co nejvíce prospěti.

O tom, proč by neměla domácí karanténa trvat moc dlouho

Neboť co děláme ponechání sobě? Díváme se na sebe úkosem, dorážíme na sebe, zápolíme, srážíme se a jedni dychtíme po záhubě druhých.

O svátcích lenochů

Lenoši mají stále svátky, jak praví příslaví, i ve všední dny. Ale ty se i při odpočinku zaměstnávej.

O (některých) novinářích i o (některých) „diskutujících“ pod jejich texty

Nikdo si nemyslí, že se papír vyrábí proto, aby jej směl kdokoli počernit jakýmkoli tlachy.

O zavírovaných životech

Život je jeden pouhý, ale smrtí tisícové jsou způsoby. Pravda jedna a pouhá, bludů však tisícové podoby.

O šanci na nalezení účinného léku, a tím i na slávu

Neříkej o tom, kdo tě předešel nějakým ušlechtilým vynálezem, že ti vyrval slávu, nýbrž že ti otevřel cestu k podobným pokusům. Kdo se chce přičinit, tomu nikdy nebude chybět látka k tomu. Před námi leží širošíra terra incognita, dosud nepoznané oblasti věd. A nikomu ani po tisíciletích narozenému nebude scházet příležitost, aby vždy něco připojil.

O časech, kdy je pomoc obzvlášť na místě

Každý tedy, kdo víš o nějaké pomoci, pohni se. Co stojíš? Nikomu dobrému, moudrému a zbožnému ať nestačí, že nebezpečí jsou dostatečně překonána: jiným je třeba pomoci.

O vlastních rezervách v nouzovém stavu

Kdo umí dobře činit, a nečiní, hřích má.

O naději divadelníků

Divadelní hry mohou být v dobře sporádaném státě podrženy, ba mají být zaváděny a pěstovány. Jediné drama dobře zahrané přinášívá více užitku nežli sebevíce řečí jakkoli vyzdobených.

O úzkostech křesťanů

Veškerý život křesťanů stal se labyrintem. Víra byla rozkouskována na tisíc drobných článků; a jestliže bys popřel jeden z nich, jsi kacír. Život byl rozdělen na nespočetné množství jednotlivých sporných případů Svědomí, a když něčeho tu nezačováš, jsi pln úzkosti. Touhy a naděje se staly labyrintem pro přemnohé, kteří nevědí zač prosí a več doufají, ani od koho, skrze koho a s jakou důvěrou, a proto jsou buď na pochybách v klamně naději nebo jsou uvrženi v jisté zoufalství.

O filozofickém nadhledu nad jakoukoli epidemií

Člověk je bublina, polní květ, příklad tělesné slabosti, hříčka osudu, žije zmítán tolika neštěstími jako žádné jiné stvoření.

O skládání naděje

Následovanihodný příklad napsal Aeneas Sylvius v kronice České o králi Václavovi. Když byl přemožen v boji, ztratil vojsko a byl uvržen do vězení, odpověděl na otázku, jak se mu daří, takto: Tak dobře, jako dosud nikdy. Neboť dokud jsem byl obklopen lidmi, od nichž jsem mohl očekávat pomoci, sotva jsem někteřou chvíli mohl vzpomenouti na Boha, nyní však, všech lidí zbaven, nemám nic, co by mi překáželo. Myslím pouze na Boha. Všechnu naději v Něho skládám.

Do doby koronaviru

Jan Amos Komenský

Úryvky z díla Jana Amose Komenského, které aktuálními mezititulky opatřil Jaroslav Hubený z Brandýsa nad Orlicí, se mi dostaly do ruky prostřednictvím jeho dcery. Natolik mě zaujaly a oslovily i rozesmály, že jsem požádala o možnost zveřejnění v Hroznu. Svolení jsem dostala, a tak tuto četbu „z labyrintu koronavirového světa a karanténového ráje srdce“ i s úvodním slovem Jaroslava Hubeného předkládáme našim čtenářům. (jaš)

Tento výběr vzkazů do dnešních i budoucích hořkých dnů považuji za Komen-

ského dárek k letošní připomínce 350. výročí od jeho odchodu ze světa. Mohla mu předcházet i těžká karanténa, neboť psal o „*dlouhé a tesklivé nemoci*“, kdy již „*přes dvacet neděl s lůžka nemohu*“ a která mu navíc „*zevnitřní potěšení, přátelé milé, odjímá*“. Ovšem J.A.K. měl už předtím těžkou zkušenost s jinými epidemiemi. Jedna z nich mu vzala ve Fulneku jeho mladou ženu a dvě děti, jiná řádila v dalším desetiletí v polském Lešně, kde se tehdy domorodci báli jak českých migrantů, tak třeba i zvonění zvonů, které prý vířením vzduchu epidemií rozšiřuje. Ostatně, za určitý projev „karantény“ lze považovat i Komenského několikaletý pobyt v Brandýse nad Orlicí pod ochranou Žerotína, všude jinde mu šlo tehdy v naší zemi o krk. Během nedobrovolného „home office“ svůj Labyrint napsal „*poněvadž se mně v tomto ústraní a v této mé nevídané prázdní, vzdálenému povinnosti svého povolání, ani nechtělo, ani nelíbilo zahálet*“.

„Zas jeden zatracenej smíšek, který se ani ve smutných dnech nestydí pokoušet o laciný humor,“ mohl by kdokoli zareagovat na mé nehistorické použití citátů z Komenského díla, které jsem vybral ze svých domácích zdrojů. V den, kdy zemřela v naší zemi třetí oběť nové infekční nákazy, na světě ji nepřežilo už 16 tisíc a kdy už je jasné, že její dopady různým způsobem ovlivní životy miliard lidí. Ano, uvědomuji si, že „*všichni na jednom divadle velkého světa stojíme, a cokoliv se tu koná, všech se týče*“, ale také to, že „*nemáš-li lékaře, máš mít aspoň veselou mysl*“ a že při vlnobití „*je za-*

potřebí statečnosti ducha, jež by všechno překonala vyrovnaností, velkodušností a trpělivostí“. K tomuto stavu ducha mně četba Komenského napomáhá. A věřím, že nejen mně, byť se čtenář musí při ní tentokrát utkat i s mými mezititulky.

O nošení roušek

Jaroslav Hubený

Hledím tedy sobě na ně ostřeji a spatřím nejprv, že každý v houfu mezi jinými chodě, larvu na tváři nosí, odejda pak, kde by sám neb mezi sobě rovnými byl, ji smyká, a do houfu jítí maje, zase připíná. I zeptám se, co to znamená? Odpověděl mi: "To jest, synu milý, lidská opatrnost, aby se ne všechněm každý, co jest, zjevoval.

O púvabu roušek

Aniž se kdy všechněm zachovati lze, jednomu se chtěje zlíbiti, druhému se zošklivíš.

O ostré koronakose i hýření

Spatřil sem Smrt mezi nimi všudy se procházející, ana kosou ostrou, lukem a střelami zaopatřena byvši, všechněch hlasem, aby se smrtelnými býti pamatovali, napomínala. Ale jejího volání žádný neposlouchal, každý svého bláznovství a neřádu předce hleděl. Takž ona střely dobývájíc, po nich na vsecky strany házela, kterýmiž jak koho v houfu, mladého, starého, chudého, bohatého, učeného, neučeného, bez rozdílu trefila, tak se káceli. Kdo trefen byl, křičel, říčel, řval; jiní okolo chodící když ránu uhlédali, prchali trochu, a hned zase nedbali nic. Někteří přijdouc podívali se na raněného chroptícího, a když nohy stáhna dýchatí přestal, svolajíc se zpívali sobě okolo něho, jedli, pili, výskali, někteří při tom trošku se přiškľebujice. Potom se ho chytili, vlékli a vyhodili jej přes ohradu do tmavé té

jámy, kteráž okolo světa jest. A vrátivše se odtud, hýřili opět, Smrti žádný nevyhýbal, pilně toliko, aby na ni nehleděl (ačkoli se o ně otírala), šetře.

O pozdních nákupech ochranných prostředků

A spatřil sem nemálo běhajících a prodávajících na ty rány flastry, masti, traňky. I kupovali to od nich všickni, výskajice a Smrti trucujice. Ale ona nedbala nic, házela a kácela předce i samy ty prodavače.

O vzájemném předávání virů

Nechť tohoto nezatajuji, že když sem tak nesčíslné létajících Smrti střel množství spatřil, na mysl mi přišlo: „Kde pak ta Smrt těch šípů tak mnoho bere, že se z nich nikdy nevystřílí?“ I hledím a spatřím čistě patrně, že ona žádných svých šípů neměla, než luk toliko, šípy pak od lidí brala, každý od toho, kterého ním trefiti měla. A viděl sem, že lidé šípy takové sami strojili a připravovali.

O náhodách, mj. zda se s virem potkáme, anebo ne

Náhodám je podřízeno každé stvoření. Ze všech stvoření je jim nejvíce podroben člověk, u něhož náhodám podléhá všechno. Z lidí jsou náhodám podrobeni spíše ti, kteří jsou více zapleteni do záležitostí světa. Všechno se přihází všem. Dochází jen k takovým náhodám, k jakým je vhodná příležitost. Jen tam je náhoda, kde k ní je příležitost.

O nákupech potravin, léků, rouškách atd.

Užívání prostředků, jež slouží k zachování života, ponechal Bůh lidské podnikavosti.

O tom, jak zůstat zdravý i při zavřeném čekárně

Nemáš-li lékaře, máš mít aspoň veselou mysl, odpočinek a správnou životosprávu. O veselé mysl si přečti Přísliví Šalamounova. Život se nedá měřit roky nebo šedinami, nýbrž tím, jak jej prožíváme.

O sebeovládání v protivenství

Za klidné pohody je kormidelníkem kdokoli. Když však zesílí větry, pak je to úkol, pak je to práce řídit loď. Totéž musíme soudit i o běhu svého života. Vždyť kdo může mít tak šťastnou plavbu, že ho čas od času nezachvátí nebezpečné vlnobití? Každému se může stát to, co se někomu stává. V takovém případě je zapotřebí statečnosti ducha, jež by všechno překonala vyrovnaností, velkodušností a trpělivostí.

O karanténě jako z nouze ctnosti

Občas si nedopřát klidu, to znamená život si krátit.

O tom, jak se má většina zachovat při karanténě

Aby jeden každý v svém povolání pracuje, doma zůstal, bez zbytečných toulek po ryňcích, po ulicích, po domích, kdež by potřebí nebylo, nedopouštěti chování po posvíceních a jarmarcích, v domích šenkovních pití a podobné schůzky, hry, povykly všelijaké. Velká jest potřeba ke skutečnému prokazování lásky, aby potřeba tato nebyla opuštěna.

O pobytu mezi čtyřmi stěnami

Tělo nechť každodenní své hýbání má.

O následcích přehojného užívání internetu

Nemožnost si něco představit je pítomost (stupor), jen obtížné představování

si je tupost (hebetudo), představování si nesmyslných věcí je delirium (ale když se k deliriu přidá horečka, jde o frenezi – posedlost), když se přidá smutek, jde o melancholii, když se přidá šilenství, jde o máni, neschopnost si něco zapamatovat, nebo jen s velkými obtížemi je zapomnětlivost.

O dětech v době karantény

Řekni jim to, zapomenou to, ukaž jim to, zapamatují si to, zapoj je do toho, pochopí to. Smysly dětí musíme dráždit vždy tím, co je láká. Nic nedělat, to jest líně civět, nesmí se jim dovolit nikdy. Zahálka je hrob za živa.

O mimoškolní škole mimo školu

S pomocí knih se mnozí stávají učenými i mimo školu. Bez knih pak nebývá učený nikdo ani ve škole.

O tom, proč neházet seniory přes palubu

Lidem vynikajícím a zbožným bývá sice jedno, zda žijí nebo umírají, dokonce si často i přejí, aby zemřeli, ale přesto, jak praví apoštol, mají dávat přednost tomu, aby žili tak dlouho, jak dlouho si to přeje Bůh, pro dobro jiných. A poněvadž dobrý člověk je dobro, které patří všem, je třeba o něho pečovat nejen jako o osobu, nýbrž i jako obecný majetek všech, a horlivě dbát, aby jako takový mohl co nejdéle sloužit obecnému prospěchu.

O starcích v karanténě

Stáří není dosud hrob, nýbrž část života. Proto se starci nevzdají práce do té míry, aby se oddali zahálce a malátnosti. Protože nejen tělo, nýbrž i duše stárne, potřebuje každodenního osvěžení a léčení. Na obranu před nemocemi i jinými smutnými příhodami dbáti životosprávy bedlivěji, než kdy jindy v životě a